

## A Tisza hullámaiból feltámadt Szeged 20.000 frankot küld a délfranciaországi előtört városoknak

(A Délmagyarország munkatársától.) A városházán csütörtökön referáló ülést tartottak, amelyen felmerült az a gondolat, hogy Szeged városának is részt kell vennie abban a nemzetközi akcióban, amelynek célja az árvíz-sújtotta franciaországi területek lakosságának jólétye. A polgármester úgy határozott, hogy a város pénztárából

huszezer frankot utal ki erre a célra és azt megfelelő formában eljuttatja Franciaországba.

A hivatalos Szeged ezzel a körülbelül négy és félezer pengőnek megfelelő összeggel kívánja törleszteni azt a nemes támogatást, amelyben 1879-ben, a pusztító árvíz után részesült Franciaország részéről. Franciaország akkor impozáns módon nyilatkozott meg. Az egész ország területén előadásokat tartottak a szegedi árvíz-károsultak javára, a francia polgárok önkéntes adományaikkal növelték azt az összeget, amely rövidesen 57.000 frankra emelkedett és amely nagy segítség volt a hullám-

sirba omlott város ujjaépítése alkalmával. A polgármester ezért határozta meg most huszezer frankban a délfrancia községeknek küldendő támogatást, pontosan ötször annyiban, mint amennyit Debrecen szánt erre a célra.

A város adományát megfelelő kíséreléssel küldik el. A levélben hivatkozik a város arra, hogy a trianoni békeszerződés következtében olyan súlyos gazdasági nyomorúság szakadt Szegedre, amely lehetetlenné teszi a város nagyobb megterhelését.

Ezzel kapcsolatban felmerült az a gondolat is a városházán, hogy a város területén társadalmi akciót kellene szervezni a francia árvíz-károsultak javára. Elsősorban azoknak a családoknak az adományaira lehetne számítani, amelyek az árvíz idején elpusztult vagyonukat nagyrésztben a külföld részvételének segítségével szerezhették vissza, tehát egyéni leg is hálával tartoznak Franciaország lakosságának. A városházán valószínűnek tartják, hogy a társadalmi akció rövidesen megindul.

## Az ipartestület nem segíyezi a munkanélkülieket, mert az iparosság is munka nélkül van

Előljárási ülés az ipartestületben

(A Délmagyarország munkatársától.) Az ipartestület előljárási ülése csütörtökön délután Kormendy Mátyás elnökletével ülést tartott. Az elnöki előterjesztések során bejelentették, hogy a bécsi árumintavásárra az előljárási tizenkét tagot küldött ki tanulmányutra, akik valamennyien jelentést tesznek tapasztalataikról.

Kormendy Mátyás ostromozta ezután az iparosság nemlétét nagy céljaival szemben és éppen ezért a kulturbizottságtól gyors és célravezető munkát vár.

Jároló Géza szerint minden szakosztályt össze kellene hívni és rámutatni arra, hogy az iparosság minél intenzívebben láogassa a székházat és vegyen részt a gazdasági és kulturális törekvésekben.

Bejelentette az elnök, hogy olvasótermet rendeztek be, billiárdasztalokat állítottak fel, sajnálattal állapítja meg azonban, hogy az új olvasótermet nem használják.

Nagy vita fejlődött ki ezután Kormendy Mátyás és Kis Géza között az olvasóterem minél teljesebb kihasználása érdekében.

Bejelentették ezután, hogy a polgármester a munkanélküliek segélyezésére hívta fel az előljárási ülést.

— Mi vagyunk a munkanélküliek! — szólnak közbe mindenfelől.

Az előljárási üléshangulat elutasította a polgármester kérését, az iparosságnak nincsen semmije, maga is támogatásra szorul.

A következő pontnál felolvasták az IPOSz munkaprogramját. Itt Balogh Péter szöveg közbe:

— Munkát adjanak, ne programot!

Marosán Emil interpellációjára válaszolva Kormendy Mátyás kijelenti, hogy a szegedi iparosnaggyűlés által elfogadott határozati javaslatokat az IPOSz országos naggyűlése elé terjesztik.

Gólt Lajos nehezményezi, hogy az országos ünnepek miatt elhalasztott hetipiacokat ne egy nappal előbb közzéadják a kisiparosokkal és a nyilvánossággal. Ennyi figyelemmel lehetne a hatóság az adósság iparosok iránt. Ha van nemzeti ünnep, az legyen mindnyájunké, ne pedig csak egyes osztályoké.

Adler Mór a kétszobás lakások felszabadítására kért feliratot intézni a kormányhoz, mert a költözökösökkel, javításokkal sok munkaalkalom teremthető. Az előljárási Adler indítványa felett napirendre tért.

Több apró ügy lefolytatása után az ülés félkilencor ért véget.

## Móra Ferenc inkognitóban a váradi premiéren\*

Jó két esztendővel ezelőtt a biharmegyei katolikus nőegylet meghívására jelent meg a pódiumon először a váradi közönség színe előtt Móra Ferenc. Szemtől-szembe állott végre a publikum akkor azzal az emberrel, akinek írásait, elméjének rakétás játékát, humorának magyaros ízét, édes zamatját addig csak könyvei és újságcikkei lapjáról szívta magába. Szavát hallhatta, közvetlen, keresetlen beszédét élvezhette a költőnek, mely nyitja és titka annak a nagy népszerűségnek, amit ez a kiváló író szerényen hárít el magától mindenkoron. Mesét hozott el akkor tarsolyában a mi számunkra Móra Ferenc. Váradi közönségét érte az az ünnepi szerecske, hogy első ízben, a mi örömkünkre bontotta ki gazdag fantáziájának kakukfűszagú tulipános ládáját. Előttünk állott a szívnek és a szónak ez az ezüsthajú varázsolója, hogy mesét mondjon az aranyzóru bárányról, melyben a magyar nyelvnek minden muzsikája

és a magyar néplelek minden derűje benne volt. Azóta két esztendő telt el. A lepergett rövid idő alatt is a mesétmondó költőt sok és szép megtiszteltetés érte. Egy kis ország nagy öröme mellett választották meg szülőföldje örökös díszpolgárának. Három határ választotta el ezt az ünnepet Móra Ferenc magyar testvéreitől, — de akkor, azon a napon a határokon túl is hozzá-szállott a magyarság örömeihez és szerető megbecsülése. Ha helye van itt a fokozásnak, Móra Ferenc írásai azóta még jobban, melegebben zárodta a szívünkbe. De az aranyzóru bárány meséjével is sok minden történt, amióta költője nekünk azt elmondta. A mese színpadi játékban öltött testet. A költő fantáziája, színes

eleven elképzelése eleven alakokban formálódott. A csábító szépségű királylány, Gyurka a szerelmes bojtárlegény, a nagyszakállú burkú fejedelem, a számadó gazda nyelven kis pásztorkiránya ott voltak fel szombat este Mátyás király meséjébe festett budavári udvarában. Egy lelkes, tehetséges magyar muzsikuskotta öntötte a Móra Ferenc szívárványos fantáziáját, édes magyar dalok gyümölcsei érlelődtek a költő mesefáján és tegnap este másodszor találkozott immár Nagyvárad közönsége — a színházban — az aranyzóru bárány regéjével és az író lelkével.

De magával Móra Ferencel nem?!

Pereg az első felvonás, a nézőtérben derűs, nyájas mosoly ömlik végig az arcon, a tetszés hangos moraja hullámszik végig a széksorokban. A publikum már az első percekben élvezi a darab szépségeit.

Az egyik földszinti páholyban sötét mélyén ül egy ezüsthajú, pirosra barnult ur és fiatalosan lobogó fekete szemében az öröm és a derű csillogása. Móra Ferenc. Senki nem tudja, hogy itt van, sem a közönség, sem a színház. Szürke utiruhában, szinte a messzeség inkognitójában toppant ide. Baráti szem fedez fel elsőnek és amikor páholyába lépünk, olyasféle mosoly fut végig az arcán, mint akét lelepleztek, rajtakaptak valami csínytevésén. És az első felvonás végén a páholyban jól védett homályában — sajátos, izes beszédét hallgatjuk. Elmondja, hogy a véletlen hogyan is sodorta őt a váradi premiérjére.

— Erdélyben jártam — mondta mosolyogva — s a vonaton olvastam valamelyik erdélyi újságban, hogy ma van a váradi premiér. Ejnye, gondoltam, ezt mégis csak illene megnézni, leszálltam most este Váradon, odabátorkodtam a pénztárhoz s életemben először próbáltam személyesen jegyet venni. Még pedig páholyt kértem, mint céljaimnak legmegfelelőbb rejtekhelyet.

— Hányan méltóztatnak lenni? — kérdezi a pénztáros kisasszony.

— Csak egymagam.

— Tessék talán akkor földszinti helyet váltani — az olcsóbb —, intenek kedvesen a takarékos-ságra.

— Erre aztán mégis csak kénytelen voltam színt váltani — folytatta Móra —, mert nem kellemes az, ha bolondnak nézik az embert. A nevemmel ugyan nem dicsekedtem el, de annyit ki-vallattam, hogy a tettesek egyike vagyok s így okom van olyan helyet kérni, ahol nem lát senki. Erre aztán kaptam is, szigorú diszkreció ígérete mellett, egy páholyt, amelynek a sötétjében jól meg lehetett huzódni.

Móra Ferenc inkognitója azonban még így se sikerült. Asszonyszem vette észre s csakhamar híre ment a színpadon, nézőtérben, hogy itt van Móra, a páholya mélyén elvonulva ül a kiváló író, a darab szerzője. És amint legördült a függöny, a közönség egy láthatatlan intésre felállott és percekig tapsolta, forrón ünneplte a páholyából kihajoló Móra Ferencet. Követelte a szerzőt a színpadon is, de Móra nem hagyta el helyét. Azzal indokolta, hogy utiruhában van. Az ünnepelés így talán még spontánabb, még kedvesebb volt.

Elmondta azután még Móra, hogy a darabja mai sorsáról és jövődjéről ő tud legkevesebbet. Nem is ér rá utána járni, nem is ért hozzá. Mint ahogy a váradi premiért csak véletlenül tudta meg, azt is csak a lapban olvasta, hogy Kolozsvárt és Temesvárt is megvolt már az ope-rett bemutatója.

A váradi előadás és rendezés megnyerte Móra Ferenc tetszését. Elismerőleg nyilatkozott a szereplőkről és különösen kiemelte a darab zenei részeit betanítását. Valóban B. Horváth Böske, Mayer Kató, Körösy Juli s különösen T. Pogány Janka tehetségük legjavával szolgálták a sikert. Szépen énekelt és kitűnően játszott Putnik Bálint (Gyurka bojtár) s melegen tapsolták Tádé szerepében Bellakot. De dicséret illeti Stokt, Hetényit, Kornait is. A legtöbb érdem Török Emil karmesteré.

Az a néhány óra, amit Móra Ferenc az előadás után még barátai és újságíró társai között töltött, kedves alkalma volt arra, hogy elbeszélgesse jövő irodalmi terveiről (husvételre jelenik meg egy újabb regénye), de — mint ő maga mondja — vesszőparipájáról, ásatásairól beszél legszívesebben, amikben több öröme van, mint minden irodalmi sikerében.

(M. S.)

Belvárosi Mozi Márc. 14, 15, 16-án, péntektől vasárnapig  
Eszterházy Ágnes és Petrovich Szvetislav  
parádés alakításával:  
A cárnő és a gárdahadnagy.  
Császári szerelmek 10 felv. — Azonkívül: Bureszkek.  
Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 8, 5, 7, 9 órakor

Korzó Mozi Márcus 14, 15, 16-án, péntektől vasárnapig  
ORCZY EMMA bárány regénye filmen 10 felvonásban:  
A vörös pimperl.  
Azonkívül: BURESZKEK.  
Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 8, 5, 7, 9 órakor

\* (A »Nagyvárad« márc. 11-iki számából)